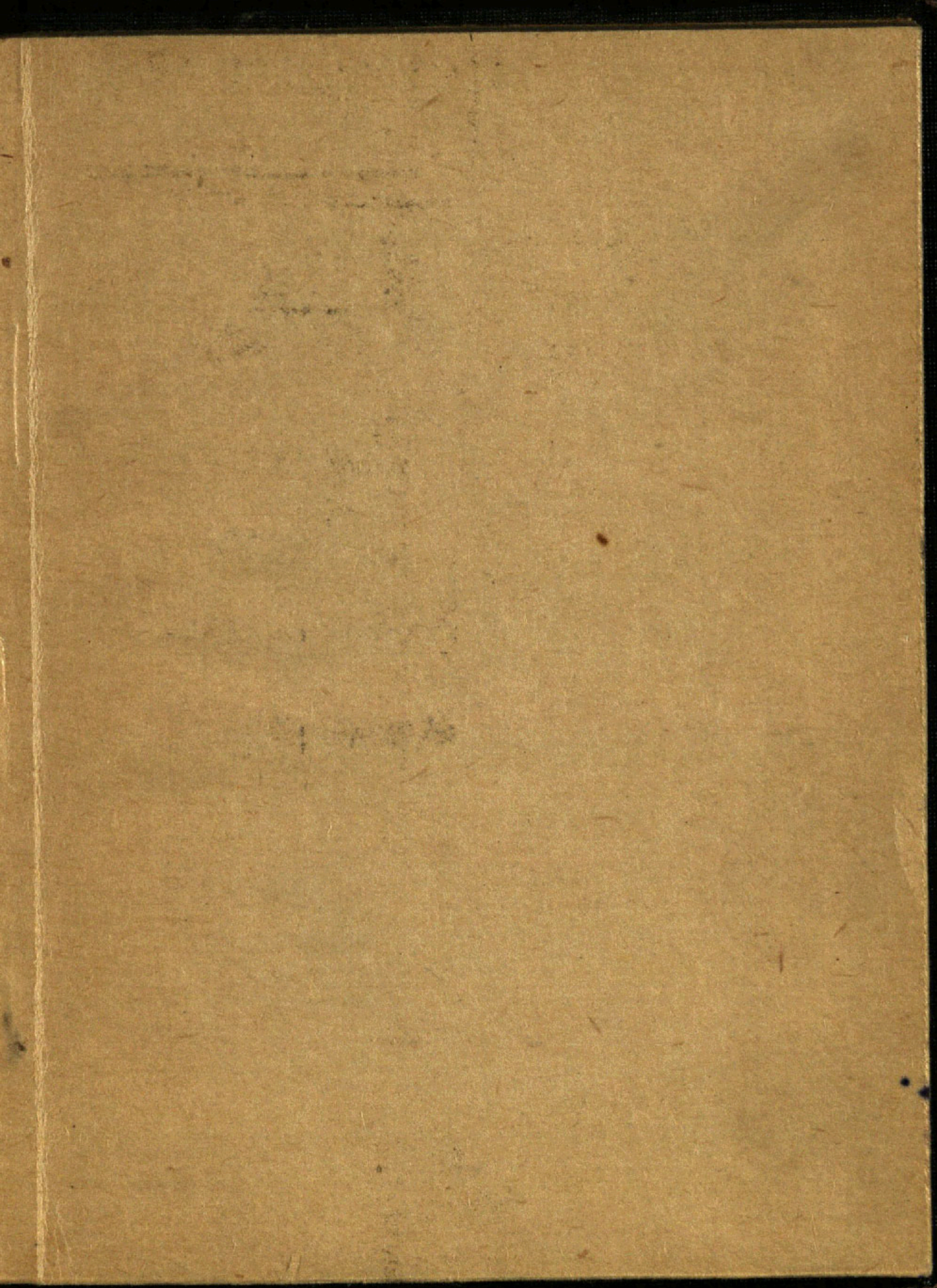

РПСПІ 29/1830.

790

Вушко Лозитъ
Аспроголъ изъ Пампидура.

РПСр I 29/1830.1

НОВЫИ ЗАБАВНЫИ
КАЛЕНДАРЪ

У КОЕМЪ СЕ СВАШТА НАЛАЗИ, АЛИ
САМО ОНОГА НЕМА, ШТО СЕ
ТРАЖИ.

Съ особишимъ прилѣжаніемъ

п о

ХОРІЗОНТУ

злы жена

израдіо

ВИНКО ЛОЗИЋЪ

Аспроголь.

Neuer Lust = Kalender.

У БУДИМУ

Словыма Кр. Універс. Пешпанскогъ 1830.

БИБЛИОТЕКА А. ИВИЋА

СУБОТИЦА

БИБЛИОТЕКА
Др. Г. Михайловића
ПАРИЖ

* * *

Кадшто се и здравогъ мозга люди нашале;
па у шали погдикою памешну речъ изго-
воре.

Смешковићъ.

Илл. бр. 319287
ЛЕНИНГРАД

БИБЛИОТЕКА МАТЕМАТИКИ
И ФИЗИКИ
ЛЕНИНГРАДСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА

ГОДИНЕ ПАМЕТОДОСТОЙ-
НИ ПРИКЛЮЧЕНІЯ.

Одь почешка и порекла злы
жена по рачуну криворога Пр-
дальковића име - - - - 3807
Одь сазиданія прве крчме - - 553
Одь урежденія прве кафане - 210
Одь како су се бокали и вели-
ке чаше произнашле. - - 794
Одь како е мода посшала по
кафана пушиши. - - - 179
Одь како су карше произишле 450
Одь изобрешенія буволова - 150
1 * Одъ

- Одъ како е мода посшала ду-
гове исплаћиваши - - - - 390
- Одъ произмышленія, како же-
не мужевлѣве кесе благосиляю 587
- Одъ како су племениши панш-
ликаши у Мађарской и Ер-
делю посшали - - - - 128
- Одъ заключенія мира Ново-Сад-
ски пилярица еданъ данъ.

Ове године има 365 дана, и сваг-
да између нѣи одну ноћъ. — Посне
покладе быће у послѣднѣй данъ ме-
соеѣа. Одъ послѣднѣй неделѣ месоеѣа
до пепеляве среде има 3 дана. — Злап-
ный кругъ е жушъ. За Римско сло-
во треба се упишати кодъ меанцие. —
Кои за ело нишпа нема, зна и безъ
пога кадъ е посшъ.

Седамъ Планета.

Чаша, крчагъ, канша, бардакъ,
бокаль, Чушура и ибрикъ.

Знацы месечніи.

Новъ мѣсець држи гайде; прва
чешвршь дува; пунъ мѣсець намешша
прдальку; послѣдня чешвршь миче пр-
спима.

Добра предвиденія.

Лѣпа жена.

Лѣпо ело.

Добра жена.

Чиспо одело.

Кеса дукаша.

Добро здравлѣ.

Добро вино.

Здравъ мозакъ.

Зла

Зла предвиденія.

Закрплѣнъ лакашъ.	Млого сишна деца.
Зла жена.	Празанъ шрбу.
Слаба заслуга.	Млого дуга.
Празна кеса.	Нигди кредитша.

Данъ и ноѣь едначи се, кадъ е биршашъ заедно съ госшима пиянъ. — Найдужи е данъ, кадъ нишша за ело и пиѣе нема. — Найкраѣа е ноѣь, кадъ доцканъ пиянъ легне.

Два годишня Управишеля есу:

ЕДЕМЪ и ПІЕМЪ

Година има 52 неделѣ, неделя има 7 дана; дакле кои злу жену има, шай некъ иде у шуму у понеделникъ, некъ одсече лесковаць у вшорникъ, некъ исшуче жену у среду, — разболеѣе му

му се жена у чепвршакъ, умреће у пешакъ, сараниће е у суббошу, и шако ће имаши мужъ радосну неделю.

О помраченіяма.

Кадъ се мужъ или жена съ ракіомъ подобро накваси, онда ће се сунце округло помрачиши. Ако ли пакъ мужъ доцканъ, или башъ до зоре кући недође, шо онда помраченіе месеца быва. Кадъ драги Любезницы, кои злапна брда често обећаваю, у рашъ оду, онда се помраченіе видиши неће, и шако за шымъ быва зло време и киша, шо еспъ, ако непада изъ неба, шо баремъ изъ очію.

О миру и рашу.

Найболѣ е на свешу у кући миръ имаши. Гдикои безумни ради су доказаши, да су пошшени люди шоме криви, ако се у кући буна и рашъ появи; а незнаду да вуцибашине и чанколизиди подѣ видомъ чеспносши найвыше кућу обараю. — Ова е година пресшупна, и запо ѣеду велике бишке быши не само међу неприяшельима, него и међу мужевыма и женама и комшіяма.

Кокошъ съ пошломъ бие се,
Жена съ мужомъ бори се;
Запо кокошъ шреба чупаши,
И злу жену добро лупаши.

Ерѣ ако се догоди као ономъ сиромаку, кои се на свою жену шужіо овако:

Кадъ

Кадъ ишшемъ кисело, она справи ме-
дляно,

Кажемъ я главу, она кува ногу.

Желимъ я врело, она дае ладно,

Одъ шакова друга да ше Богъ сачува.

Или: гди леба нема, шамо нуж-
да гиѣчи, а неволя псуе; шамо нигда
мира дочекаши се неможе. Примиря
л' се, и поѣуши л' се кои данъ, по
онда веѣъ све наопако быва, као
шшо намъ еданъ Одаѣя мудро пише:

Гди любовь и миръ влада,

Тамо е Божій благословъ;

А гди кавка обвлада,

Онде быва врашкій ловъ.

О болеспи.

Оне године спрашно ѣе владаши
ѣепна грозница. Кодъ млоги ѣе поче-

ши

ши ова болеспъ съ великомъ жеѣомъ,
 после шога ѣе іѣ заболеша глава. —
 Млогіи ѣе у меланколію падаши, а осо-
 бишо онда, кадъ новаца неспане. —
 Зле жене мораю се ове године чуваши
 одъ шлага, шо еспъ, ударца; ерѣ
 шаковый Chesno причинява болешацу
 у крспима и леѣма, бываю после шо-
 га по рамены свакояке маснице, и до-
 бываю по образу велике флека, кое
 се шешко видаю.

О плодоносію землѣ.

Ове године быѣе много пиринча,
 и шо найвыше кодъ убоги люди Гра-
 шакъ биѣе са свымъ округом; ораси
 шврди, и шешко ѣе іѣ моѣи онаѣ раз-
 биши, кои слабе зубе има; ябуке бы-
 ѣе крупніе и выше, нежели смокава.
 По Немачкомъ зову се смокве *Zeigen*,

и сазресеѣду найвыше злимъ женама
 иза ушю ; скречь Немачки се каже
 уво *Dhr*, а смокве *Feigen*; сасшави садъ
 ове две речи, па ћешъ знаши, како е
 шо слашко ело *Dhrfeigen*, то естъ
 заушнякъ. Но за люде шо ело ние,
 ерь нерадо еду слашко; али за жене
 е како валя, ерь шакво ело дае пару
 и снагу, да памешъ сазре.

О пушпаню крви.

Найболѣ е време крвь пушпаши,
 кадъ се вино прешаче, или кадъ се ви-
 ногради беру; ерь онда сунце угреава
 злашно гвожѣе, кое га сокъ шѣло кре-
 пи и срце весели. Ние добро крвь пу-
 шпаши, кадъ сунце доѣе у небесный
 знакъ *водолія*, *рибе* и *рака*, ерь ова
 шри месечна знака есу водена, и зашо
 се вино учини вода, коя ши лагко срд-
 це поквариши може.

Мыслишъ ли кровь пушшаши,
 То брайко, пази,
 Знаке добро упамши,
 Кои су ши врази.
 За рибу е шекъ вода,
 Зна шо већъ свакій;
 И да вино свагда
 Тѣло наше крепи.

То сведочи и баба Мара,
 Коіой нигди нема пара,
 Да е вино правый лекъ,
 А не онай сувый лебъ.

Пушшай дакле онда,
 Кадъ не влада вода;
 Него месецъ вінскій,
 Совѣшъ Календарскій.

О Чиспкѣнѣю спомоаха.

Найболѣ се чиспи спомоахъ у Фаршанге, али не съ рабарбаромъ, него съ добримъ бермешомъ; кои ячу наравь има, шай умешпо пілула или ребарбаре нека узме 12 крофни, и при порціе шунке, после шога свакогъ сапа некъ спуспи по одну меру Карловачкогъ бермеша, па ће се излечиши.

О Зноеню.

Гдикоемъ човеку врло добро намаже, кадъ сезной; али они, кои яку наравь имаю и неможе зной да ій пробіе, немогу се нишошпо друкче помоћи, окромъ ако овай лекъ неупошребе, сиречь нека узме одъ рака крви, и сшражницу съ шымъ намаже; после шога съ мокромъ крпомъ шрбу да об-
моша,

моша, за шымъ смрзнушу повелику жушу репу у усша да узме, и шако неколико сапи у леденици да седи, пакъ ће се одма почеши зноиши и болѣ му быши. — Познавао самъ шаквогъ едногъ Господарчиѣа, кои се одма почео зноиши, кадъ му е слуга конше чишао, што е поплаћиваши морао. Но оваквѣй е прашакъ за зноенѣ врло скупъ, ерѣ сосшои се изъ много шабака аршиѣ, и мораю га различешогъ руфеша майшпори правиши.

За зубню болеспѣ.

Кадъ кога зубъ заболѣ, нека узме у усша ладне бунарске воде, и задницу на вашру донде да држи, док' непочне вода у усши вриши, па ће му одма болѣ быши и болешница са свимъ проѣи. *Probatum est!*

Лекъ

Лекъ одъ боя.

Коя годъ жена одъ мужа, што се боя шиче, много паши, нека упошреби ово средство: Како се мужъ расрди, нека узме у усна мало фришке воде, и некъ е држи донде, докъ се мужъ неодсрди. Ово ако при свакомъ случаю упошреблявала буде, неће нигда быши біена! — Пашали су еднога, зашто е себи малу жену узео. Мой браше, одговори овај, кадъ се зло бира, преба најманѣ изабраши.

Средство снужденогъ човека развеселиши.

Подай му кувано и печено, добре црвенике, и јошшѣ шоме учини, да му кеса проговори, пакъ ће му одма болѣ быши. Доведи му пошомъ

ле-

лепу музику, да съ ньомъ време про-
веде, па ѣеши видиши, да ѣе сву жа-
лоспъ изгубиши.

Особишый лекъ за сердце и спо-
махъ, кои сиропе девойке
упепребиши могу.

Пайпре валя узепи любовны мы-
сли одъ наибольи 6 лоша; полюбаца
3 лоша; комплименшке шправе 6 ко-
ла пуны; каламушеня 9 аршина;
пшипаня 4 ведра; рукопискиваня
1000 комади; жалоспи шoliko, ко-
лико еданъ воденичный шочакъ окре-
шаши може; намигиваня очю 12 ₴;
умиляпогъ погледа 5 ₴; пошайногъ
уздисаня 2 акова; яуканя и бриге 6
мерица; шшипаня образа колико съ
прсшима држаши се може; жарке лю-
бови

бови 1 квиншль, кое све заедно кодъ
вашре угрей, после мешни у сшакле-
ный аванъ и добро испуци; Зави у
кргу; мешни на сердце, 9 сапи нек'
посшой, и шако ће се све болеспи
излечиши.

Средство прошивъ таквогъ каш-
ля, кой се одъ пића добіе.

У юшру рано, како усшанешъ
мешни 2 ђ росшпрадла на груде,
кое найпре 2 сапа шинцоваша валя,
покваси пошопъ грло съ едномъ ицомъ
сшарогъ Карловачкогъ вина, и одма
ћешъ осешиши, да ће ши болъ бы-
ши. Но шакви болесшници мораю се
шай данъ добро одъ радиѣ чуваши;
еръ и шако нису къ ничему способни.

О лову.

Рогаша марва ове године неће шако скупа быши. Една жена упиша еданпушъ свогъ мужа, гди е кожа најшврѣа? а кадъ іой овај одговори да незна, она му рекне, да е на челу; ерь бы му иначе одавно рогови нараспли. Мириши блеко! — Мы видимо добро, шша Перина млада и Ђукина ћерка ради, а на свое и непазимо, да е наше најболѣ. *Али плотъ има уши, а зидъ очи, каже снаш' Мара изъ Диняша.*

О риболову.

Ове године быће највыше Шшок-фиша, и шако ћеду подашве быши, да ако се и мало куваша буде, поће опешъ увекъ по една заоспаши.

О ковницама.

Између мешала руда одъ злаша быће ове године найшаня, и зато ће се врло мало знашны прсшеня налазиши. Испина да бы млоге женске особе задовольне были съ прсшеномъ одъ крайцаре, кадъ бы се само разудале; ерь небы су морале збогъ злашны прсшеня коекудъ скишаши и пошпенѣ за злашо меняши. Бакаръ ове године неће скупъ быши; ерь ће млогима на носу расши.

О мѣни месечноу.

Новъ месецъ наспупиће, кадъ биршашъ новъ шилдъ дигне. Дае ли онъ добро вино, шо ће се прва чешвршъ указаши; кадъ биршашъ едно за другимъ пуну флашу доноси, шо месецъ

расше, и скоро ће се испуниши. Ако ли пакъ рђаво меспо доброга вина доноси, шо ће се послѣдня чешврпъ скоро указаши, и месецъ ће свою свешлосшь изгубиши.

Право Господарство.

Право е Господарство, кадъ ко коме не изъ обичая, него изъ дужности капу скида. Ако си дакле радъ быши прави Господаръ, а шы се задужи и немой плашиши, па ћешъ видиши, како ће кредишори око шебе гологлави шрчкараши.

О Чешпри Елеменпа.

О вашри.

Вашра рађа чудесна дѣйствія, шо сви знамо, съ ньомъ ручакъ кувамо
шѣ-

шѣло греємо и пр: Найболѣ дѣйствуе
у сшомаху вашра, коя одѣ вина про-
изилази.

О ВОДИ.

Понайвыше биршаши имаю шай
Елеменшѣ найрадїе; ерь они бурадѣ
сѣ нѣимѣ пуниши и вино крсшиши мо-
гу. Ево ше басне — Еданѣ биршашѣ
у Чакову, шешаюћи се покрай Та-
миша шражіо е нешто по свомѣ це-
пу, извади попомѣ одну кесу одѣ
црвеногѣ сомоша и мешне е на спра-
ну; но у шай ма долеши еданѣ га-
вранѣ, па украде шу црвену кесу,
мыслећи да е месо, и сѣ нѣомѣ од-
леши. Сирома биршашѣ нађе се у чу-
ду, и шако е смешно изгледао, да
га перо описаши неможе. Између шо-
га гавранѣ лешећи надѣ водомѣ, упу-
сши

спи кесу у воду, ерь е пешка бы-
ла, Биршашъ ово видеѣи проговори:
„О, како е праведна она пословица,
како стезено, тако растезено?—Я
самъ вино съ водомъ мешао, и съ шымъ
се яко обогашіо; али садъ самъ се
овогъ злочинспва оспавіо. И правед-
но е шо, рече другій биршашъ, кои
е шай разговоръ слушао, ерь шы валя
садъ само на покаяніе да мыслишь.
Ове су биршашке добродѣшли, кое
се у свакой кнъизи налазиши немогу.

О воздуху.

Воздухъ и вешаръ е све едно, и
запо се по свешу доспа или сувыше
вешпреняка налази. Кулунціе, кова-
чи, гиршлери, шлосери, шо су сви
онакови люди, кои вешаръ праве, и
збогъ

збогъ шога се и вепрентяцы назваши могу. Овакови вепрентяци имаю баремъ привинѣлію, съ коіомъ се дичиши могу; но ево неволѣ, да се и шаковы вепрентяка налази, кои съ усшма вешаръ праве. За сваку спварь знаду они гласове разносиваши, буда-дасаши и као пушо о лошпру зипараши, да му се комарцы у лешо, а кадъ нѣи неспане, муве смею. — Они су у свакомъ кабинету (мал' шшо не каза —) завирили, и напредъ знаду, шша ће се збиши. То ешъ; говори онъ овако: „Я самъ шо и шо чуо одъ великогъ Господина, аль ми е запрешіо, да никомъ некажемъ.“ Такви су люди као рибе, кое безъ главе купуемо, и кое се найпре добро испући мораю, пре него шшо се на вашру у шерпу мешну. Гдикой имаде лепу альину кодъ шнайдера; али

за-

запо опешъ овца іошпъ руно на ле-
 ѣи носи, и Марпінъ у свой забранъ
 шежи. Гдикой е опешъ у едномъ у-
 глићу великогъ шракшера ручао, и
 почемъ е супу одъ 4 крайцаре по-
 шрошіо, седи и чачка зубе. Гдикой
 е на балу у крчми было, а гдикой у
 кафани на часпи кафу піо. Гдикой
 е на пошпи пушовао, ше му се ѣо-
 новы на парчеша подрли. Зашворише
 дакле прозоре, да ій вешаръ неразбіе.
 Ево една приповедка :

У едномъ селу, не далеко одъ
 Бакалнице, было е еданъ вешренякъ,
 кой се Мокія звао, и шай се сшраш-
 но лагаша научіо. Еданпушъ при ед-
 номъ аспалу рекне, да онъ има едно
 псешо, кое пшице и по воздуху ва-
 ша. А кадъ му се околосшоеѣи съ
 гроошомъ насмеяше, онда онъ позо-
 ве слугу свогъ за сведока, и рекне
 му :

му: „Ел' Проко, да е испина, да се ша спварь шако догодила? — “
 кое му слуга смешеѣи се овьима реч-
 ма пошврди: „Да су се два кобца у
 воздуху клала, и будуѣи да едань
 другогъ надвладаши немогаше, спус-
 шише се обадва на землю, кое е псе-
 шо смонрило и обадва жива уваши-
 ло.“ На шо сви іошшъ веѣма сша-
 ну се смеяши, шшо е слуга свомъ
 Господару лагашипомагао. Кадъ шай
 Господарь Лажански са своимъ псе-
 шомъ куѣи доѣе, рекне му Прока:
 „Ако други пушъ лажеше, шо лажи-
 ше бар' шако, да и сами мыслише
 да е испина, и оспанше на земљи
 ерь вамъ я, шако ми посша мога,
 другипушъ по воздуху помоѣи немо-
 гу.

О Земли.

У едномъ селу у Бачкой было е еданъ шнайдеръ одвеѣъ малога возраста, кои е себи велику жену узео, и на кога се она пословица испунила: *маленѣ, алѣ ништа и не вреди.* Онѣ куѣи свако вече пїанѣ долазаше, и шако удной своїой жени месшо говеѣїе чесшо лескове Чорбе даваше. Еданпушѣ се развесели шнайдеръ и ѣаше свою спару песму попеваши; но жена му у шай парѣ небыше добре волѣ, и даде му шаку заушницу, да се кукаванѣ шнайдеръ исподѣ клупе пружи; после да она веѣу буну избегне, испрчи на враша, па исподѣ жиша. — Текѣ шшо се яднѣй мужѣ одѣ шаквогѣ непрїашеля избави, усшане и запиша свогѣ шегрша: *дѣше! како я изгледамѣ? Вы изгледаше,*

ше, майшпоре! као лавъ, одговори му шегршъ смешеѣи се. То веруемъ — и шако мора вреданъ човекъ изгледаши, рекне онъ, и поглади се попомъ по шрбу. — Далѣ упиша онъ дешеша: Како рече да изгледамъ, као лавъ? — Кукавицо! лава никадъ ни видіо ниси! — Како да нисамъ, одговори му шегршъ, заръ нема нашъ воденичаръ шри? Лудо! шо су маггарцы. На шо дешеша одговори: Е! шако вы изгледаше, као они. — — Дакле шо е маггараць на земљи быю!!!

Люпа нволя

Немам Дувана

Новаца немам,

Немамъ леба немамъ сира.

Немамъ сланине.

Пиво е скупо

Вино іошпъ скуплѣ,

За ракію много ишпу

Воде немогу.

Тур ми се пара,

Чизма ми пукла,

Свила ми се по рукаву

Цена на фраку.

Шеширѣ се бели

Марама жуши

А дугмеша на пруслуку

Немамъ на едногъ.

Трогеръ ме гура

Маргеръ ме шура

Биршашъ неће да ме служи

Сви ме шераю.

Бркъ

Бркъ ми се црни

Брада ми распи

Бришва ми се зашупила

Неће да брие,

Киша ме лема

Вешаръ ме праши,

Деца веле беж' ешо га

Саће ш' уеспи.

Млада ме неће

Госпой несмемъ,

Девойке ме обилазе

Люте неволѣ.

Пес-

Песма за веселу дружбу.

Дай да намъ шрубe

Ясно гуде

Рай, рай, рай, рай, рай, рай,

Да намъ с' чела спреду

Знойне шруде,

Рай, рай, рай, рай, рай, рай,

Комъ е мила шуга

нека шужи

Богъ да бѣде

Куршалише ше

Нешъ

Нашь пріяшель Вивко

Нека живи !

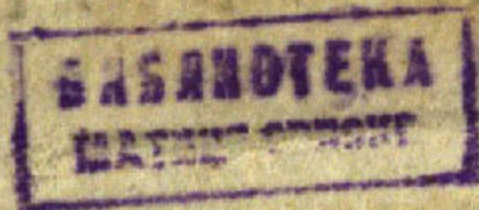
Богъ да му живи

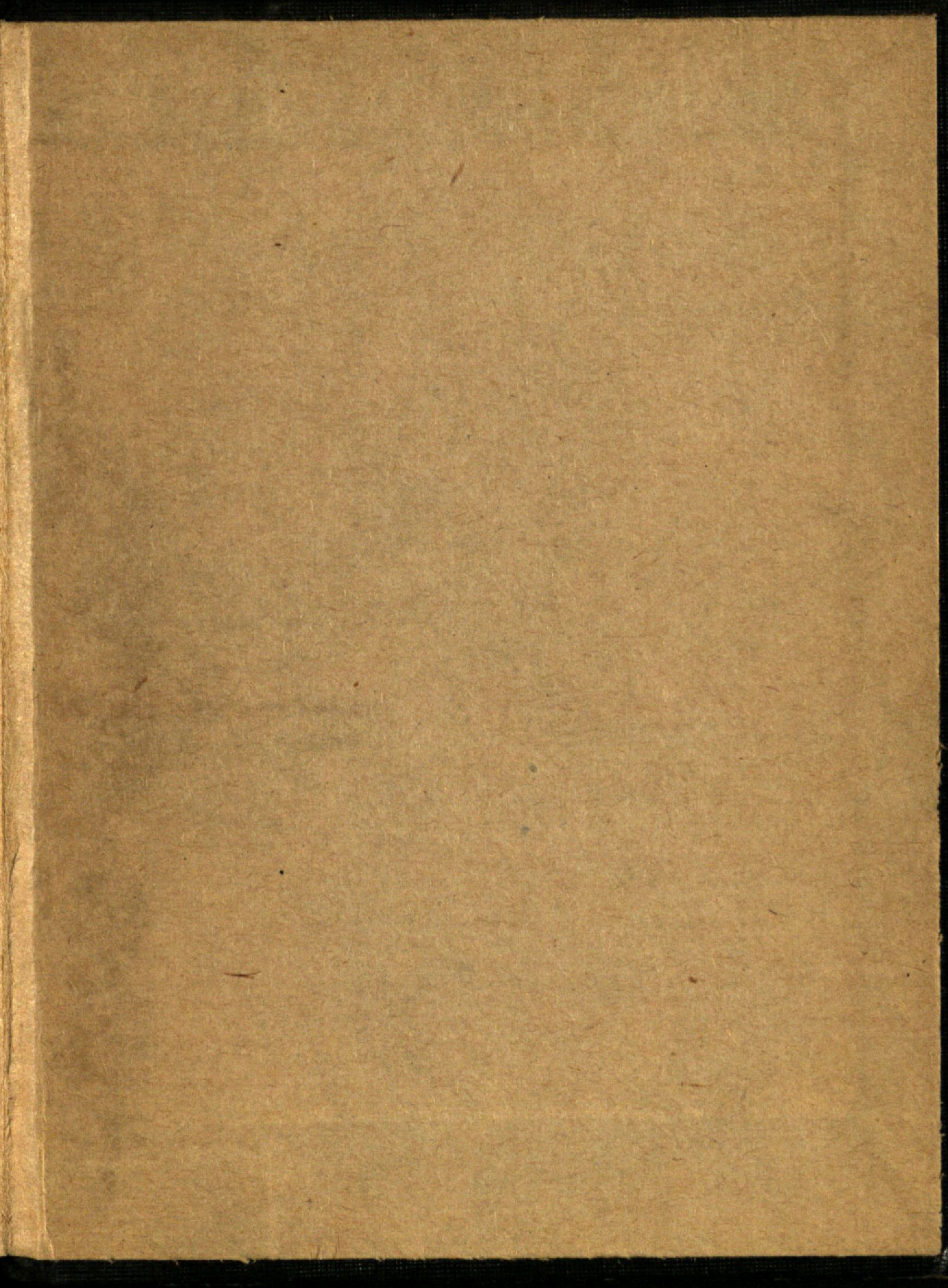
Пріяшелѣ све ,

Право живѣ бую ,

Живѣ бую , віна піо

ГОДИНИЦА СПО.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

РП Ср I 29

1830. 1